

De paradox van het geloof

Christus Triumfatorkerk 29 januari 2023

Voorganger: ds. Jaap van den Akker

Bijbellezing: 1 Korintiërs 1: 18-31

KOMEN

- Welkomstwoord door de ouderling van dienst
- Aanvangslied 'Zo vriendelijk en veilig als het licht' (Lied 221: 1 en 3)
- Moment van Stilte
- Begroeting en bemoediging
- Psalm van de zondag Psalm 118: 1 en 8
- Kyriegebed
- Glorialied: 'Alle eer en alle glorie' (Lied 305)

WOORD

- Met de kinderen

Gebed

Gesprek

Lied: 'Klein, klein kindje' (Alles wordt nieuw II,5)

- Struikelstenen in het geloof
- Schriftlezing I Korinte 1, 18-31 (Jacqueline Ammeraal)
- Lied 'De wijze woorden en het groot vertoon' (Lied 1001)
- Preek –

Dwaas en zwak.

Dat zijn de woorden die opvallen in het Bijbelgedeelte van vandaag.

Het christelijk geloof is dwaas en zwak. Dat u het maar weet.

Wat in de ogen van de wereld dwaas is heeft God uitgekozen om de wijzen te beschamen en wat in de ogen van de wereld zwak is, heeft God uitgekozen om de sterken te beschamen.

De kernzin uit de lezing van vandaag. Lekker is dat. We zijn dus dwaas en zwak. Dat u hier durft te zitten vanmorgen.

De buitenwereld vindt christenen zwakkelingen en naïevelingen, domoren die niet goed nadenken.

Misschien is het wel daarom dat dat in het westen steeds minder mensen zeggen dat ze christelijk zijn, dat ze geloven. Misschien is het wel daarom dat de kerkgang terugloopt. Het valt niet uit te leggen dat je in de God van de bijbel gelooft. Het valt niet uit te leggen dat je volgeling van Jezus wilt zijn.

Wat dat betreft is er niet zo veel veranderd in de tweeduizend jaar die tussen deze brief van Paulus en onze tijd ligt. De Grieken en Romeinen konden er met hun verstand ook al niet bij.

Hoe kon je geloven dat deze onbeduidende Jezus van Nazareth een godenzoon was? Hij sterft de slavendood aan het kruis! Hij maakt zichzelf daardoor ten schande. Belachelijk. Het is te gek voor woorden als je jezelf aanhanger noemt van zo'n zwakkeling!

En dan het vervolg. Deze zoon van een timmerman zou zijn opgestaan uit de dood?! Onmogelijk!

Paulus wordt er om uitgelachen als hij gloedvol betoogt dat Jezus Gods zoon is die door God zelf uit de dood is opgewekt. In Athene op de Areopagus luistert iedereen eerst vol aandacht naar hem tot hij het over opstanding uit de dood heeft – dat vinden de Grieken echt te gek voor woorden. Hij wordt uitgelachen en iedereen loopt hoofdschuddend weg – zo'n goeie hebben ze nog niet gehad.... Wat een dwaasheid. Opstanding uit de doden... Dat bestaat toch niet.

Het verschilt maar weinig met de vragen en schampere opmerkingen die je tweeduizend jaar later kunt krijgen als je schoorvoetend erkent dat je gelooft en dat je regelmatig naar de kerk gaat. Je loopt het risico dat je meewarig wordt aangekeken. Denk jij dan dat de wereld in zeven dagen is geschapen? Geloof jij echt dat de zon om de aarde draait? En als God almachtig is en ook liefde, waarom gebeuren er dan zoveel erge dingen op de wereld? Dat geloof kan je toch niet volhouden? Ons geloof wordt in deze tijd zo nu en dan net zo belachelijk gemaakt als het evangelie dat Paulus verkondigde in Athene en in Korinte. Als je gelooft dan heb je ergens een afslag gemist, dan denk je

niet goed na. Dan neem je niet je eigen verantwoordelijkheid maar laat je het aan God en dan schakel je je verstand uit, want rationeel is dat geloof toch niet vol te houden?

Kortom geloven is dwaas.

En is het geloof dan ook nog voor zwakkelingen?

Het lijkt erop. Want dat is het tweede deel van Paulus' stelling: "wat in de ogen van de wereld zwak is, heeft God uitgekozen om de sterken te beschamen." Geloven is voor losers zo schreef ik de nieuwsbrief.

Ook dat maakt het geloof niet populair. Toen niet en nu niet. De joden konden niet geloven dat Jezus de Messias was. Want de Messias zou de tempel in volle glorie herstellen, hij zou de buitenlandse ongelovige bezetter het land uitgooien. De messias zou de nieuwe koning David zijn en de dynastie van de davidische koningen herstellen. Hij zou een tijd brengen van vrede en een opleving van het joodse geloof in de God van Israël. Nou – kijk wat er van terecht is gekomen. Jezus die dan de lang verwachte messias zou zijn heeft daar toch niet van voor elkaar gekregen? De Romeinen zijn heer en meester. Het koninkrijk Israël is in allerlei verschillende Romeinse provincies verdeeld en de joodse gelovigen onderling maken alleen maar ruzie over hoe je de wet en de profeten moet interpreteren. En Jezus? Die had het over een Koninkrijk der hemelen, maar voor daar iets van zou kunnen aanbreken was hij al opgepakt, van blasfemie beschuldigd en door de Romeinen geëxecuteerd. En hoe! De kruisdood was de dood voor een vervloekt mens – zo hing je tussen hemel en aarde als een dolende ziel. Van God en iedereen verlaten. De dwaasheid van het kruis, het maakt het geloof in Jezus tot een geloof voor zwakkelingen.

Ook dat lijkt in deze tijd niet echt een pluspunt van het christelijke geloof.

Ook heden ten dage moet je toch vooral niet je zwakheden tonen. Je moet je sterk en succesvol voordoen. Liever een beetje overdrijven waar je goed in bent en wat je sterkte punten zijn en de mindere kanten een beetje verdoezelen, dan er eerlijk vooruitkomen waar je onzeker over bent en welke karaktereigenschappen je nog moet bijschaven of ontwikkelen. Want als je dat niet doet, dan gaat de baan of de promotie naar iemand anders. Als je te eerlijk bent dan word je voorbijgestreefd of over het hoofd gezien. Je wilt – je moet! – toch alles uit je leven halen. Je streeft naar een glanzende carrière en een hoog inkomen. En als dat niet lukt. Als je vastloopt in je opleiding. Als je die promotie misloopt, als je op een doodlopend spoor raakt in je leven. Als je niet op Instagram kunt laten zien hoe succesvol en gelukkig je bent – tja. Dan tel je niet overal mee.

En geldt dat ook niet voor ons geloof? Heeft het christelijk geloof niet juist een voorkeur van alles dat niet sterk en succesvol is? Staat de kerk niet steeds aan de kant van de zieke en de zwakke – in navolging van Jezus? En was Jezus niet zelf het extreme voorbeeld van zo'n zwakke. In de knop gebroken – voor het zijn boodschap werkelijkheid kon maken? Niet echt aantrekkelijk voor ambitieuze mensen – dat geloof van Paulus.

Sommige christelijke stromingen vooral in andere werelddelen. In Evangelicale kringen in Afrika en Noord-Amerika hebben daar een mouw aangepast. Zij verkondigen het welvaartsevangelie. Rijkdom, succes en gezondheid zijn daar juist een teken van een sterk geloof. Die vorm van geloven – dat welvaartsevangelie doet het daar erg goed. Het koppelt het geloof aan een succesverhaal, aan *the Americam dream* en dat verkoopt een stuk beter dan het Evangelie van een zwakkeling.

Toch is dat denk ik niet de juiste weg. Het gaat Paulus er niet om om ons geloof populair te maken of *salonfähig*. Het gaat Paulus erom dat de dwaasheid van het geloof juist wijs is en dat de zwakte van het geloof juist haar kracht is. De wereld is niet alleen rationeel. Met je denken alleen kom je niet bij God. Als je alles in systemen probeert te zetten en kloppend probeert te maken loop je vast. Alle pogingen in de geschiedenis om Gods macht begrijpelijk te maken, alle boeken waarin van het geloof een systeem wordt gemaakt, kloppen niet. Elke keer als je geloof onder woorden probeert te brengen ontdek je dat het de lading niet dekt – dat het meer is dan je kunt zeggen. God te groot voor woorden en het geloof te ongrijpbaar. Dat betekent niet dat je je verstand moet uitschakelen – juist niet, juist wij gelovige mensen moeten vooral geen onzin beweren, daarmee maak je je inderdaad belachelijk en laten we ons vooral ook in het publieke debat melden (Paulus deed niet anders), want door anderen

wordt ook genoeg onzin uitgekraamd, maar het betekent ook dat je niet alle kaarten op de ratio en de wetenschap moet zetten. Houd ruimte om God ergens anders te ontmoeten.

En dat 'ergens anders' dat zit hem in *de kracht van de zwakheid van het geloof*. Daar in de zwakte van ons menselijk bestaan. In de marge van het leven. In de wereld die niet in de krant staat en waar we zo makkelijk aan voorbij leven: daar is God te vinden. Dat is de dwaasheid van het kruis: dat God juist daar is, juist daar wil zijn. Waar mensen eenzaam zijn. Tussen hemel en aarde zweven. Lijden, en twijfelen. God zijn kwijtgeraakt. Waar je het uitschreeuwt: "Mijn God, mijn God waarom hebt je mij verlaten?"

Waar wij op ons zwakst zijn – dáár is God. Dat is de dwaasheid, dat is de kracht van het kruis. Jezus durfde het aan te wachten. Te wachten op het God. En hij wachtte niet vergeefs.

Waar jij alleen denkt te zijn – waar Jezus zelf dacht alleen te zijn, daar was God. Dat is het wonder van Pasen. Je bent niet alleen. Je bent niet tevergeefs. Je bent mijn kind. Ik neem je op, ik wek je op. Ik ben bij je al de dagen van je leven tot aan de voleinding.

Paulus heeft het ontdekt: in iets afschuwelijks en ondenkbaar als het kruis - in de godverlatenheid zelf – dáár is God. Dat geloof, dat maakt je sterk genoeg om te kiezen voor zwakheid. Om te durven de minste te willen zijn, om je ware aard te durven tonen en je niet beter voor te doen dan je bent. Om zo zwak te kunnen te durven zijn, moet je juist heel sterk zijn.

Het is paradoxaal. Ik weet het. Zoals dit hele gedeelte uit de Korintiërsbrief paradoxaal is. Dwaasheid wordt de hoogste wijsheid en zwakte juist een kracht. Het is de paradox van het geloof. Het is de kern van het geloof van Paulus.

Laat het ook ons geloof zijn.

Dat we durven erkennen dat we zwak zijn.

Dat we durven loslaten als we niet alles aan elkaar kunnen praten.

Dat ons dat niet onzeker maakt of ongelovig, nee dat dat ons juist sterk maakt – want daar is God.

Amen.

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Lied: 'Wie zich door God alleen laat leiden' (Lied 905: 1, 3 en 4)
- Dankgebed, voorbeden, stil gebed. Onze Vader
- Collecte

GAAN

- Slotlied: 'God schenk ons de kracht' (Lied 418: 3 en 4)
- Zending en zegen

Kruis

In de eerste Korinthebrief begint Paulus na de introductie over prediking van het Evangelie. Hij zegt dat God hem gezonden heeft "...om het Evangelie te verkondigen, niet met wijsheid van woorden, opdat het kruis van Christus zijn inhoud niet verliest" (1 Kor. 1:17).

In hoofdstuk 2:4 en 5 verklaart hij zich nader over de manier waarop hij destijds de boodschap aan de Korinthiërs bracht: "En mijn spreken en mijn prediking bestonden niet in overtuigende woorden van menselijke wijsheid, maar in het betonen van geest en kracht, opdat uw geloof niet zou bestaan in wijsheid van mensen, maar in kracht van God." De kracht van de prediking zit 'm niet in de retoriek van de spreker, hoewel dat mensen wel vaak aanspreekt, maar in de waarheid van het betoog.

Hij had zich voorgenomen om, met vrees en beven – dat wel, "niets anders onder u te weten dan Jezus Christus, en Die gekruisigd" (2:2).

En dat is ook de boodschap die mensen vandaag nodig hebben. En net als destijds is dat 'woord van het kruis' voor de Joden een struikelblok en voor de Grieken een dwaasheid.

Struikelblok
In de Griekse grondtekst staat het woord 'skandalon', waar ons woord schandaal van afgeleid is. Waarom een struikelblok, of ergernis, zoals de Statenvertaling heeft, voor de (orthodoxe) Joden? Zij beschouwden zich als discipelen van Mozes (zie Joh. 9:28-29) en de Wet van Mozes, inclusief alle ge- en verboden die ze er zelf bij gemaakt hadden, was voor hen heilig. En de Wet zegt, dat iemand die aan het hout hangt een door God vervloekte is (Deut. 21:23). Hoe zou dus zo iemand tot zegen kunnen zijn? Bovendien ging de Persoon en de leer van Jezus in hun opinie vierkant in tegen hun voorvaderlijke overlevering en idee over gerechtigheid. Denk aan de confrontaties die er destijds waren tussen Jezus en de Joodse elite van die tijd. Die Jezus aannemen als Verlosser en Heer? Dat kon in hun ogen niet bestaan! Zij ergerden zich later eveneens aan de boodschap die Paulus en de zijnen brachten.

Dwaasheid

Voor de Grieken was de boodschap van de Gekruisigde een dwaasheid. Immers, hoe kan iemand die zelf gestorven is de Verlosser zijn en een ander van de dood redden? 'Belachelijk', horen we ook vandaag mensen zeggen. In de wereld gelden andere 'wijsheden'. En natuurlijk kende de Heere God al die denkbeelden wel, zowel van de Joden als van de Grieken. Toch heeft Hij de boodschap niet aangepast of in een geloofwaardig jasje gestoken. Integendeel, Paulus zegt in 1 Korinthe 1:21 zelfs dat het God heeft behaagd door de dwaasheid van de prediking zalig te maken hen die geloven.

Wat een belangrijke les ook voor onze tijd, waarin de wetenschap voor de meeste mensen het laatste woord heeft. En waarin talloze christenen proberen de Bijbelse boodschap enigszins in lijn te brengen met die wetenschap, doodsbenauwd om voor dwaas of achterlijk versleten te worden. Maar lieve mensen, wen er nou maar aan, het Evangelie en alles wat de Bijbel zegt, wordt steeds meer voor dwaas versleten, want ouderwets, achterhaald, et cetera. De discrepantie tussen de waarheid van de Bijbel en de 'waarheid' van de wereld wordt steeds groter. Dat heeft niet alleen te maken met de mensen, maar ook met de geestelijke machten op de achtergrond. De tegenstander probeert elke gedachte aan God en Zijn autoriteit als Schepper van hemelen en aarde, te ondermijnen en elimineren.

Al lang geleden heeft de mens(heid) zich van God afgekeerd, hetgeen geleid heeft tot dwaasheid! In de Bijbel wordt regelmatig gesproken over de vermeende wijsheid van mensen, die in Bijbels licht gewoon dwaasheid genoemd wordt. "Terwijl zij zich uitgeven voor wijzen, zijn zij dwaas geworden ...", zegt Romeinen 1:22. En de mens heeft zich ontwikkeld in die dwaasheid en doet dat nog dagelijks.

Psalm 92 zegt: "HEERE, hoe groot zijn Uw werken, zeer diep zijn Uw gedachten. Een onverstandig man weet hier niets van en een dwaas begrijpt dit niet ..."

Voor de dwaasheid van de mensen zijn voornamelijk twee oorzaken aan te wijzen:

1. Men erkent God niet als de Schepper, en dus als hoogste Autoriteit en

2. men erkent de Bijbel niet als het onfeilbare Goddelijke Woord.

De werken van God en Zijn gedachten worden in Zijn Woord bekendgemaakt. En de psalmist

zegt: "Groot zijn de werken des HEREN, na te speuren door allen die er behagen in hebben"

(Ps. 111:2 - NBG.-'51-vertaling). Wie er behagen in heeft Gods werken na te speuren, is daarvoor aangewezen op de Bijbel als bron van informatie. Daarom zegt Paulus ook in Romeinen 12:2 dat een (gelovig) mens veranderd moet worden door de vernieuwing van zijn

gezindheid, zijn denken. Dit is nodig omdat de mens gewoonlijk opgroeit in het denken van

deze wereld en dat is vrijwel nooit in overeenstemming met Gods Woord.

Ongekend

Ook de weg van de verlossing door de dood en opstanding van Zijn Zoon is een verborgen wijsheid van God, dwaas voor de wereld dus. Niemand heeft aan zoiets gedacht, zelfs de hemelse machten niet: "... een wijsheid die niemand van de leiders van deze wereld gekend heeft. Immers, als zij die gekend hadden, zouden zij de Heere der heerlijkheid niet gekruisigd hebben" (1 Kor. 2:8).

Door Jezus over te leveren en te laten kruisigen dachten de leidslieden van de Joden van deze in hun ogen tegendraadse rabbi af te zijn. En toen later bleek dat Hij uit de dood was opgestaan, hebben zij tegen betaling van veel geld de soldaten een leugen laten verspreiden (Matt. 28:11-15). Omkoping heet dat.

Nadat hij al meermalen pogingen daartoe had ondernomen, dacht de satan nu werkelijk zijn doel bereikt te hebben: uitroeiing van de Messias. Maar het tegenovergestelde is waar. De Messias heeft overwonnen en de ondergang van satan is nog slechts een kwestie van tijd!

Woord van het kruis

Die uitdrukking 'het Woord van het kruis' heeft overigens een veel diepere betekenis dan alleen het lijden en sterven van de Heere Jezus voor onze zonden. Het wijst ook op de zwakheid van de zondige mens. In zijn wereldse wijsheid heeft de mens Christus verworpen en als misdadiger aan het kruis genageld. Toch heeft God dit tafereel van zwakte en schande gemaakt tot een glorieuze manifestatie van Zijn kracht en majesteit. Juist aan het kruis droeg de Heere Jezus de vloek der wet en nam Hij de zonde der wereld op Zich. Zo is de Heiland voor ons allen geworden wijsheid van God: rechtvaardigheid, heiliging en verlossing (1 Kor. 1:30).

Wie daarbovenuit wil gaan in de wijsheid der wereld, is dwaas voor God. Degene echter, die in alle eenvoud en geloof de heilsboodschap aanvaardt, zal de vrucht ervan ontvangen: vergeving van zonden en nieuw leven. Laten wij dus geloven in en getuigenis geven van die ene, reddende boodschap van Jezus Christus en Die gekruisigd.

De ware wijsheid

Het woord van het kruis mag dan voor een dwaasheid zijn of een ergernis, volgens de

Bijbel is het de verborgen wijsheid van God (1 Kor. 2). Op onnavolgbare wijze heeft God de weg der verlossing gecreëerd. Niemand heeft daarvan geweten, zelfs de 'leiders van deze wereld (lett.: eeuw)' niet. Zij dachten met de kruisiging van de Heere Jezus de overwinning behaald te hebben, maar het tegendeel bleek waar: "Hij heeft de overheden en de machten ontwapend, die openlijk te schande gemaakt en daardoor over hen getriomfeerd" (Kol 2:15). Men heeft de Leidsman ten leven gedood en zonder het te beseffen vervulde men daarmee de wijze Raad van God (vgl. Hand. 2:23). Dwars door de dood heen is de Heere opgestaan, verhoogd en verheerlijkt. Door Zijn opstanding uit de doden is Hij "met kracht bewezen te zijn de Zoon van God" (Rom. 1:4).

Ditzelfde woord voor 'kracht' (Gr. dunamis) wordt in Efeze 1:19 gebruikt, waar het in verband staat met de opstanding van Christus en Zijn verhoging ter rechterhand Gods. God heeft Hem aangesteld als "Rechter over levenden en doden" (Hand. 10:42). De Heere Jezus heeft Zelf gezegd na Zijn opstanding: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op de aarde" (Matt. 28:18).

De opstanding van de Heere Jezus Christus markeert de ommekeer in de geschiedenis en het bestaan van deze wereld. Het vernieuwende en opbouwende werk van God, zal uitmonden in de openbaring van nieuwe hemelen en aarde, waarin gerechtigheid woont. Hij is de Overwinnaar en zal het Goddelijk voornemen uitwerken door Zijn grote kracht. Dit is de wijsheid van God zoals die nu door de Geest is geopenbaard. De rijkdom daarvan kan slechts ervaren worden in de goede geestelijke gezindheid: Wie in geloof deze Goddelijke wijsheid aanvaardt, zal ontdekken wat God in Zijn grote genade geschonken heeft.

Evangelie: Heerlijke boodschap!

Het woord 'evangelie' betekent: goede boodschap, en dat is het ook. Meer nog, het is een rijke boodschap. God heeft het zondeprobleem opgelost door Jezus Christus, Die ook "de dood tenietgedaan heeft, en het leven en de onvergankelijkheid aan het licht gebracht door het Evangelie..." (2 Tim. 1:10). Paulus vond die rijkdom te mogen prediken: "Mij, de allerminste van alle heiligen, is deze genade gegeven, om onder de heidenen door het Evangelie de onnaspeurlijke rijkdom van Christus te verkondigen" (Efe. 3:8).

Wie de Gekruisigde heeft aanvaard, komt in het geloof vanzelf terecht bij de opgestane en de verhoogde Heer, die nu in Zijn hemelse heerlijkheid is.

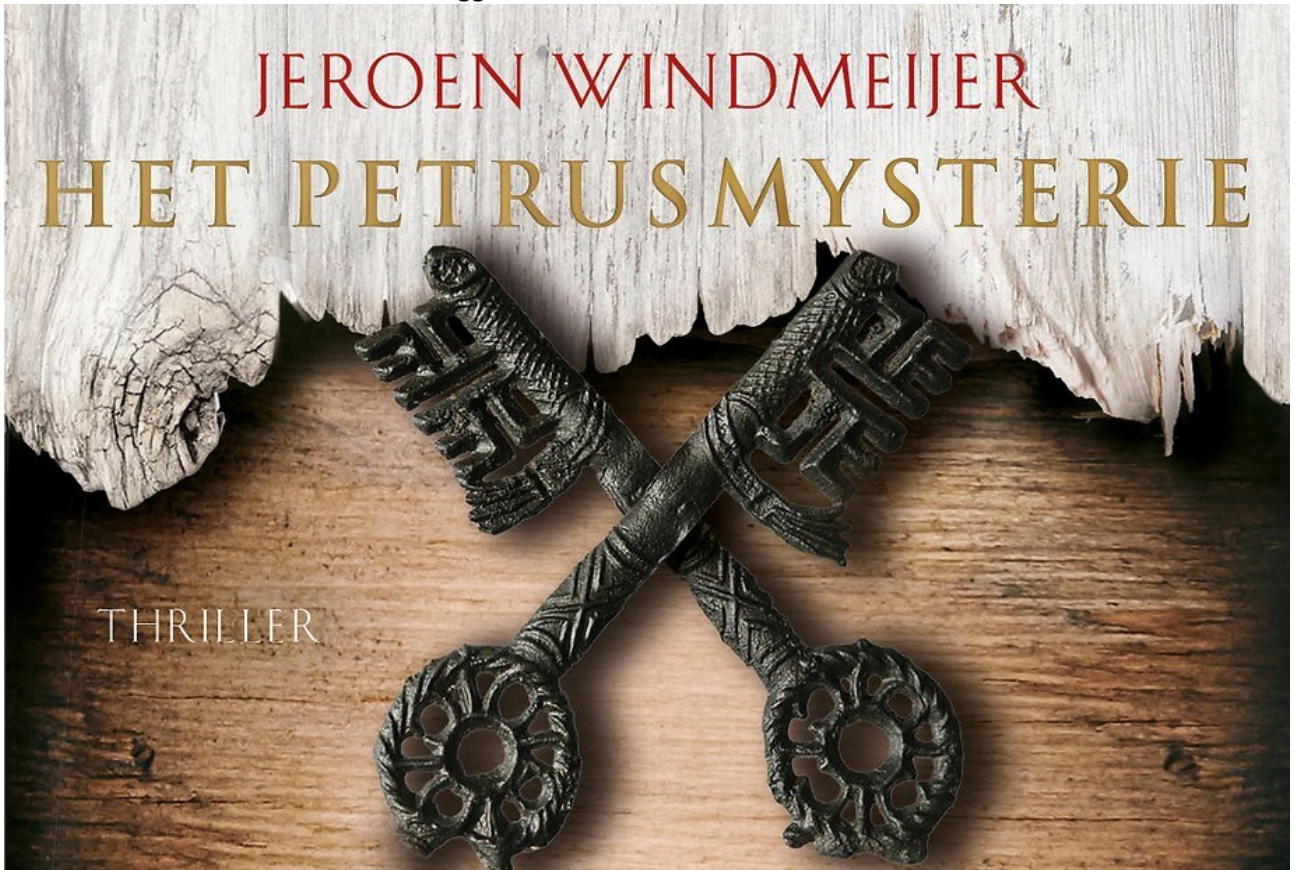
En er komt een dag dat Hij uit de hemel tevoorschijn komt en voor hen die met Hem verbonden zijn, die één zijn met Hem in het Lichaam van Christus, is era an het rijke Evangelie een geweldige belofte verbonden: "Wanneer Christus geopenbaard zal worden, Die ons leven is, dan zult ook u met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid" (Kol. 3:4). Zo heeft God het in al Zijn wijsheid besloten en zo zal het dus ook gebeuren!

Ik was van de week dit boek aan het lezen.

Het Petrus Mysterie van de schrijver Jeroen Windmeijer. Geen hoogstaand boek het lijkt iet te veel op de Da Vinci code van Dan Brown, maar wel wel onderhoudend. En het thema was wel itrigerend. Het boek vertelt het verhaal van Petrus, de apostel, die het ware evangelie heeft geschreven. Het verhaaal van jesus van azareth een inspireende rabbi in de eerste eeuw. Die bijzonder dingen deed en leerde anders naar Gods geboden kijken en mensen uit de mzarge een nieuw lreven gaf. Tot zo ver niets bijzonders. Maar de Jezus van Nazareth was eigen,jik msaar een jkanttekmijs in degeschiedenis van Israel. Een kleinre rimpel in de onrustige vijver van het onrustige Romijnse rijk en de voordurende aanslagen en opstandjes in de provincies Galilea en Judea. En nu komt het. De intocht in Jeruzal en de het schonvegen van het tempel plein, de veroordeking en kruisifging van Jezus. Ja ze zun wekl echt gebeurt, maar hadden nauwelijk impact. Jezus heeft nooit de massa's op de ben gebracht zoals ze op schilderijen worden voorgesteld. En nu een stapje verder: de opstanding heeft ook nooit plsaaatsgeevinden. Ja er was wel iets met eem leeg graf en ja Petruds had soms ook het gevoel dat Jhij Jezus dichtbij wist maar op standing der doden en Zoon van God? Welnee. Dit alles heeft Petrus in de Bron geschreven, zijn evangelie en in een brief wisseling met Judas die

ten onrechte alsde verrader wordt weggezet. ct

Dwaasheid en wijsheid